

Wisukesed juhtumised wõiwad mõnekorra murest loormatut südamele leigituseks tõusta ja kurtjale sealt leinamise kusstutajat tuua, kust tema ei wõinud arvata, weel vähäm loota. Seesugust kogemata kurbtuse troosti pidi Ülewainu Els kogemata õnne järgelt leidma ja kuda alamalt kuulda saame — uue sulase läbi. Juba wõib mõnel lugejal mõte tõusta: Ohoo! Hans on kürest äraunustatud ja teine ligemal armukene tema asemele astunud, kuda igal pool noore naisterahwa lugu näitab, et noor lestinaine haua sõrwal libedaid pisaraid palgeid mööda lasseb alla woolada, mis vähem närtšind mehe kohta haua põhja puutusiwad, kui teise priiskema kohta, keda süda ehk kadunale järetlejaks igatses. Kõl saame edespidi kuulda, kui pikalt nende arwamine Else kohta tõeks lähäb; — enne kui nii kaugele jõuame, peame esiteks paari sõna sulaste teenistusesse pakumise kaubast rääkima.

Mihkel Põllupap oli juba tüf aega kui muna-koormas lana rahuta ümberkäinud ja ümbersõitnud,

uut sulast kuulamas, ja mida ligemale kewadene põls lütõd jõudis, seda libedamast läks Hansule asemliku tarwis. Et tema kui mõislik peremees — olgu keda tahes — üht tundmata ja teadmata inimest oma majasse ei tahtnud wõtta, sellepärast wiitis otsimine palju aega ja wiis niitu teekäiki tuulde, enne kui asja talitamine tdesti korraks läks, ehk kül pakujate poolt puudust ei olnud. Kõige enamist oli Hansu lahkumise lugu, mis kui tuul igale poole kuuldaraks läinud, mehi taga kihutanud sinna peresse teenima minna, kus õnne juhtusel kaa temale säherdust kaupa wõis sündida, et soldati põlwest peasis ja nõuka peresse koduwäiks kaswis. Ega ma Hansu sarnane halb oleks, mõtles mõni mees — et wastatõrkuma hakkaks! — Tõstis keegi tundmata pakuja oma warbad Ülewainu läwale, siis oli peremehe esimene küsimine sedamaid: „Kus sa, wennike, seie saadik oled teeninud, kui kaua teenimine wältas ja mis wiga pärast tahad sa ennast wana teenistusest lahti lüüa? Minu arwates näitab tuntud leiwapaluke parem, kui teine alles tundmata. Räägi mulle oma lugu, mis sind kohta wahetama sunnib?“ — Kes natuke kaugemalt maailmas inimesi ja nende wiisist terase silmaga tähele pannud, kül se teab, kuda järsku ja tõsine wastus niisuguse okalise küsimise peale mõne mehele sõrwatagust libelemist sünnitab, kõige enamist neile, kes haritud wiisil iga kewade, kui tõuse laulu tõstab, kohta ja peremeest wahetawad, et istepink neil kuskil soojaks ei saa. Muidugi teada, ei olnud seal juures teenistusse pakujatel kellelgi küüne-